

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

ZAKHAROVA Oksana Vitaliivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor Department of Emergency and Rescue, Professionally-Applied Physical Training and Tourism, Flight Academy of the National Aviation University.

Scientific interests: professionally applied physical training of aviation specialists.

MOTUZENKO Tetyana Evheniivna – Senior Lecturer of the Department of Ecology, Environmental Protection and healthy lifestyle of the Central Ukrainian National Technical University.

Scientific interests: physical education as a component of a healthy lifestyle of student youth.

MAKHNO Viktoriya Viktorivna – Lecturer at the Department of Ecology, Environmental Protection and Healthy Lifestyle of the Central Ukrainian National Technical University

Scientific interests: the problem of forming motor skills and skills to ensure general and professional preparedness and leading a healthy lifestyle.

Стаття надійшла до редакції 15.09.2023 р.

УДК 378.147.091.33-027.22:004(045)

DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-211-145-150

КАПИТАН Тетяна Анатоліївна –

кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання, Центральнотехнічний державний університет імені Володимира Винниченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9999-9293>
e-mail: tkapitan@ukr.net

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Проблеми підготовки ІТ- фахівців постійно перебувають у полі зору сучасного інформаційного суспільства, що засвідчує загальний тренд затребуваності ІТ-вців у всіх сферах людської діяльності. У сучасних умовах життєдіяльності суспільства спостерігаються швидкі темпи зростання вимог до професійності майбутніх фахівців, однак освітня галузь значно відстає в підготовці кадрів через стрімкий розвиток цифрових технологій і засобів ІТ-індустрії. З огляду на це проблема професійної підготовки висококваліфікованих, компетентних фахівців у галузі інформаційних технологій є актуальною і спонукає до дослідження стратегії формування готовності майбутніх фахівців з інформаційних технологій до умов їхньої професійної діяльності. Одним з пріоритетних напрямів удосконалення професійної підготовки фахівців у закладах вищої освіти є впровадження в освітній процес інформаційних технологій. Усталена практика впровадження засобів інформаційних технологій в освітній процес передбачає їх використання передовсім у вивченні технічних дисциплін. Застосування в освітньому процесі нових для студента професійних систем дозволяє розширити уявлення майбутнього фахівця про можливості використання комп'ютерних систем у професійній діяльності. Для успішного розвитку математичних компетенцій у студентів ЗВО економічного профілю слід упроваджувати інформаційно-комунікаційні технології навчання. Постійне розширення можливостей інформаційно-комунікаційних технологій відкриває нові перспективи для впровадження дистанційної форми навчання у вищу професійну освіту, дозволяє формувати фахові компетенції студентів та потребує розвиненого комп'ютерного навчально-методичного забезпечення. Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій протягом останнього десятиріччя принципово змінив форми взаємодії в суспільстві загалом та в освітньому просторі зокрема. Прикладом того є численні соціальні мережі, електронна комерція, спілкування засобами Skype, e-mail тощо. Окрім того, розвинулася принципово нова технологія навчання E-learning, яку в Україні найчастіше називають дистанційним навчанням.

Ключові слова – формування, розвиток, саморозвиток, інформаційні технології, професійна діяльність, освітній процес, компетентність, сертифікація, інновації.

КАПИТАН Tetiana Anatoliivna –

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Germanic languages, foreign literature and methods of their teaching, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9999-9293>
e-mail: tkapitan@ukr.net

ON THE ISSUE OF FORMING THE READINESS OF FUTURE INFORMATION TECHNOLOGY SPECIALISTS FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES

The problems of IT specialists training are constantly in the field of vision of the modern information society, which proves the general trend of demand for IT specialists in all the areas of human activity. In the modern life conditions of society, there is a rapid rate of the growth in the requirements for the professionalism of the future specialists. However the educational

sector lags far behind in the training of personnel due to the rapid development of the digital technologies and IT industry tools. According to these factors, the problem of the professional training for the highly qualified, competent specialists in the field of information technologies is relevant and it prompts the research into the strategy of forming the readiness of the future specialists in the area of information technologies for the conditions of their professional activity. One of the priority directions for improving the professional training of the specialists in the institutions of higher education is the introduction of the information technologies into the educational process. The established practice of introducing the information technology tools into the educational process involves their use primarily in the study of the technical disciplines. The use of the professional systems, which are new for the students in the educational process, allows to expand the future specialist's understanding of the possibilities of using computer systems in the professional activities. For the successful development of the mathematical competences among the students of the higher education institutions of economic profile, the information and communication technologies of education should be implemented. The constant expansion of the possibilities of information and communication technologies opens up the new perspectives for the introduction of distance learning in higher professional education, it allows the formation of the professional competences of the students and requires advanced computer educational and methodological support. The rapid development of information and communication technologies during the last decade fundamentally changed the forms of the interaction in society in general and in the educational space in particular. The examples of this are the numerous social networks, e-commerce, communication via Skype, e-mail, etc. In addition, a fundamentally new technology of E-learning, which in Ukraine is most often called the distance learning, has been developed.

Key words – formation, development, self-development, information technologies, professional activity, educational process, competence, certification, innovations.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасна людська цивілізація інтегрована в інформаційне середовище практично всіма можливими способами. Ознаками інформаційного суспільства сьогодення є швидкий розвиток науки та техніки, виникнення нових інформаційних технологій і швидке «старіння» здобутих знань. Саме динамічний розвиток комп'ютерних і комунікаційних технологій окреслив пріоритетну мету створення інформаційного середовища – формування суспільства, яке характеризується глобальними процесами інформатизації всіх галузей суспільного життя. З огляду на це виникає потреба в конкурентоспроможних фахівцях з інформаційних технологій, здатних до сприйняття, генерування та практичної реалізації нових наукових ідей, розроблення та використання технічних пристроїв тощо. У сучасному світі саме компетентності є тими критеріями, за якими визначають готовність майбутнього фахівця до професійної діяльності, тому вивчення проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців з інформаційних технологій для фахової діяльності в інформаційних системах сучасного суспільства є актуальним.

Проблеми підготовки ІТ-фахівців постійно перебувають у полі зору сучасного інформаційного суспільства, що засвідчує загальний тренд затребуваності ІТ-вців у всіх сферах людської діяльності. У сучасних умовах життєдіяльності суспільства спостерігаються швидкі темпи зростання вимог до професійності майбутніх фахівців, однак освітня галузь значно відстає в підготовці кадрів через стрімкий розвиток цифрових технологій і засобів ІТ-індустрії. З огляду на це проблема професійної підготовки висококваліфікованих, компетентних фахівців у галузі інформаційних технологій є актуальною і спонукає до дослідження стратегії формування готовності майбутніх фахівців з

інформаційних технологій до умов їхньої професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У працях В. Бикова, А. Гуржія, М. Жалдака, В. Ковальчука, О. Малихіна, Н. Морзе та ін. розглянуто психолого-педагогічні особливості комп'ютеризації та інформатизації освітнього процесу у вищій школі. Результати дослідження особливостей підготовки сучасного фахівця з інформаційних технологій, здатного до професійного зростання в умовах швидкоплинних інформатизаційних процесів розвитку суспільства, викладено в працях Т. Вакалюк, І. Волошук, І. Герасименко, В. Круглик, Т. Морозової, Л. Панченко та ін. У наукових розвідках Б. Вовка, І. Драч, Т. Волошиної, Л. Зубик, І. Герасименко, А. Кочаряна, І. Семенишиної та ін. окреслено особливості професійної підготовки фахівців з інформаційних технологій та формування професійної компетентності; у напрацюваннях О. Глазунової, А. Коломієць, О. Спіріна, В. Олексюка представлено особливості застосування інноваційних технологій у професійній підготовці сучасного фахівця. Окремі науковці, з-поміж яких В. Биков, Т. Донг (Т. Dong), К. Колос, Н. Морзе, М. Шишкіна, вивчали концептуальні засади формування й побудови інформаційного освітнього простору з використанням технологій електронного навчання, хмарних сервісів і мережевих технологій. Як бачимо, досягнення останніх років є досить вагомими, проте констатуємо, що інформаційні технології розвиваються постійно, тому є потреба в розгляді питання формування готовності майбутніх ІТ-фахівців до професійної діяльності в умовах інформаційних систем.

Мета статті – вивчення й узагальнення стратегії формування готовності фахівців з інформаційних технологій до професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Одним з пріоритетних напрямів удосконалення професійної підготовки фахівців у закладах

вищої освіти є впровадження в освітній процес інформаційних технологій. На думку Я. Болюбаха та Ю. Лотюка, освітній процес важливо організувати з урахуванням науково-педагогічного потенціалу, матеріальної і навчально-методичної бази закладу вищої освіти, сучасних інформаційних технологій. Його потрібно зорієнтувати на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до динамічних процесів в освітній та соціально-культурній сферах, галузях техніки і технологій, системах управління й організації праці в умовах ринкової економіки [3, 6]. Інтеграція України в Болонський процес, стрімкий розвиток інформатизації суспільства стимулюють вироблення нових підходів і формулювання принципово нових критеріїв якості підготовки кваліфікованих фахівців.

Українські науковці, з-поміж яких В. Валюк, А. Жуковська, С. Данилюк, Л. Ковальчук, Ю. Триус, І. Семенишина, активно досліджували проблеми використання комп'ютерних технологій під час вивчення різних навчальних дисциплін й обґрунтували концептуальні засади процесу інформатизації системи освіти.

На думку О. Співаковського, студенти долають психологічний бар'єр між традиційними формами, методами й засобами навчання і навчанням із застосуванням комп'ютерних засобів набагато швидше, ніж викладачі, що мають досвід роботи за традиційними методами [10].

Використання комп'ютерних технологій дозволяє індивідуалізувати навчання, інтенсифікувати освітній процес, моделювати виробничі ситуації, унаочнити навчальний матеріал. Перевагами інформаційних технологій є:

- організація пізнавальної діяльності методом моделювання;
- імітація типових ситуацій професійного спілкування засобами мультимедіа;
- застосування здобутих знань у нових ситуаціях;
- ефективне тренування вмінь і навичок;
- автоматизований контроль результатів навчання;
- можливість забезпечувати зв'язок;
- розвиток творчого мислення;
- можливість об'єднання в навчальних програмах візуальної та звукової форм тощо.

Усталена практика впровадження засобів інформаційних технологій в освітній процес передбачає їх використання передовсім у вивченні технічних дисциплін. Застосування в освітньому процесі нових для студента професійних систем дозволяє розширити уявлення майбутнього фахівця про можливості використання комп'ютерних систем у професійній діяльності.

Для успішного розвитку математичних компетенцій у студентів ЗВО економічного профілю слід упроваджувати інформаційно-комунікаційні технології навчання. Постійне розширення можливостей інформаційно-комунікаційних технологій відкриває нові перспективи для впровадження дистанційної форми навчання у вищу професійну освіту, дозволяє формувати фахові компетенції студентів та потребує розвиненого комп'ютерного навчально-методичного забезпечення. Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій протягом останнього десятиріччя принципово змінив форми взаємодії в суспільстві загалом та в освітньому просторі зокрема. Прикладом того є численні соціальні мережі, електронна комерція, спілкування засобами Skype, e-mail тощо.

Окрім того, розвинулася принципово нова технологія навчання E-learning, яку в Україні найчастіше називають дистанційним навчанням [8].

Зауважимо, що поняття E-learning ширше і передбачає застосування електронних засобів для навчання за різними формами (денною, вечірньою, заочною, індивідуальною, екстернатною) для забезпечення окремих навчальних занять, підвищення кваліфікації усіх рівнів, індивідуальної, самостійної роботи студентів, у довузівській підготовці, а дистанційне – це навчання студентів, що віддалені від викладача і взаємодіють з ним електронними засобами в синхронному та асинхронному режимах [5] (засобами чату, аудіо-, відеоконференції, електронної пошти, форумів, соціальних мереж тощо [9]). E-learning можна вважати інноваційним підходом для надання користувачеві спеціально організованої, сфокусованої інтерактивної інформації в електронному вигляді [13]. При цьому навчання організують без обмежень щодо місця та часу отримання інформації [1] або зі спеціальними обмеженнями, зумовленими цілями навчання.

Сфери впровадження E-learning досить широкі: самостійна робота студентів денної, заочної, екстернатної форм навчання; проведення різного виду контролів знань; наочна демонстрація технологій, специфічних явищ, процесів, керування ними зі зміною параметрів за допомогою віртуальних моделей на лекціях і лабораторних роботах, що часом вкрай складно, а інколи й неможливо продемонструвати на реальних об'єктах і стендах. Віртуальні лабораторні роботи та доступ до спеціалізованого реального лабораторного обладнання через Internet – це також можливість проведення лабораторних практикумів у дистанційному режимі. Упровадження E-learning в освітній процес ЗВО створює всі потрібні умови для розвитку дистанційної форми навчання як результату максимального

зосередження всіх наявних технологічних рішень у галузі електронного навчання.

Беззаперечними перевагами дистанційного навчання є індивідуалізація освітнього процесу, що дозволяє кожному студенту опрацювати навчальний матеріал із самостійно обраними швидкістю та траєкторією, дає змогу взаємодіяти з викладачем у час, не обмежений розкладом занять, надає свободу вибору місця й часу для навчання, що є досить актуальним, зокрема й для осіб з особливими потребами. Підкреслимо також соціально-гуманітарне значення дистанційного навчання для людей з особливими потребами, військовослужбовців та інших категорій громадян [12].

Деякі науковці [11] наголошують на важливості роботи групи фахівців, яка відповідає за проектування, розроблення та створення інформаційних систем. До них належать особи, які здебільшого мають ґрунтовні знання з програмування й математики, зокрема це системні аналітики, програмісти, комп'ютерні інженери, інженери з апаратного забезпечення, оператори комп'ютера, адміністратори бази даних, служба підтримки, інформаційна безпека.

Завдання системного аналітика полягає в подоланні розриву між виявленим потреб бізнесу та наданням нової або вдосконаленої комп'ютерної системи для задоволення цих потреб. Фахівці цього напрямку співпрацюють з окремими особами, командою або відділом, що відповідають вимогам бізнесу й визначають конкретні деталі системи, яку потрібно побудувати. Фахівці, які розробляють програмний код (програмісти) у середовищі інформаційних систем, переважно намагаються виконати проекти, надані їм системними аналітиками. Програмісти витрачають більшість часу для написання програмного коду мовою програмування. Відомо, що існує багато різних стилів програмування, тому програміст може працювати сам протягом тривалого часу або в команді з іншими фахівцями. Майбутні фахівці мають розуміти складні процеси, а також тонкощі мов програмування, добре орієнтуватися в математиці, оскільки математичні концепції є основою більшості програмних кодів. Комп'ютерні інженери розробляють обчислювальні пристрої, з якими ми працюємо щодня. Нині є чимало спеціалізацій у комп'ютерній інженерії, які забезпечують розроблення різних типів пристроїв і систем. Однією з найбільш важливих спеціалізацій інженерних фахівців є апаратний інженер. Фахівець з апаратного забезпечення проектує компоненти обладнання, зокрема мікропроцесори. Інженери з апаратного забезпечення є геніями обчислювальної техніки, оскільки вони завжди створюють щось абсолютно нове. Значну кількість фахівців з інформаційних технологій залучено до повсякденної роботи в адмініструванні ІТ, щоб

підтримувати працездатність й актуальність інформаційних систем, для найбільш ефективного застосування ресурсів організації окремими підрозділами. Оператор комп'ютера – це фахівець, який підтримує працездатність комп'ютерних технологій, тобто контролює основні комп'ютерні вузли та центри оброблення даних. Адміністратори бази даних – це ті, хто керує базами даних організації. Вони створюють і підтримують бази даних, що використовуються як частина додатків або сховищ даних. Адміністратор бази даних консультується із системними аналітиками та програмістами стосовно проєктів, яким потрібен доступ до баз даних або їх створення. Чимало організацій мають власну довідкову службу з інформаційних технологій. Служба підтримки – це перша лінія підтримки користувачів персональних комп'ютерів в організації. Користувачі комп'ютерів, у яких виникають проблеми в роботі або потреби в інформації, можуть звернутися по допомогу до служби підтримки користувачів. Важливим елементом у роботі інформаційних систем є комп'ютерний інструктор (викладач), який проводить заняття, для формування в співробітників навичок роботи на комп'ютері із застосуванням нових інформаційних технологій. Фахівці з інформаційної безпеки – один з найважливіших елементів структури інформаційних систем. Вони відповідають за налаштування політики інформаційної безпеки організації, а потім стежать за виконанням цих політик. Нині інформація стала критично важливим активом, тому таку позицію високо цінують. Співробітники з інформаційної безпеки забезпечують захист інформації організації від внутрішніх і зовнішніх загроз. Наведений перелік фахівців з інформаційних технологій доволі не повний, проте він віддзеркалює основну структуру роботи інформаційних систем. Із розвитком новітніх технологій з'являється чимало нових професій, які стають усе більш поширеними в суспільному житті. У наш час, так звану епоху «великих даних», виникла потреба в більшій кількості аналітиків даних і фахівців з бізнес-аналітики. Багато компаній наймають експертів із соціальних мереж і фахівців з мобільних технологій. Також запроваджують технології хмарних обчислень і віртуальних машин, що породжує попит на експертні знання в цих галузях [2], [4], [7].

Безсумнівно, технології стають усе більш затребуваними і важливими для суспільства, наявність працівників із сформованими фаховими компетентностями є важливим критерієм у роботі інформаційних систем. Для працевлаштування в багатьох організаціях вимагають наявності сертифікату в якості попередньої умови для прийому на роботу. Для отримання сертифікату майбутній фахівець зазвичай відвідує один або декілька навчальних

курсів, а потім складає один або декілька сертифікаційних іспитів. У більшості випадків отримання сертифікату не є безкоштовною процедурою. Прикладами сертифікатів, що користуються найбільшим попитом, є Microsoft (сертифікація програмного забезпечення), Cisco (мережа) і SANS (безпека). Для майбутніх ІТ-фахівців визначення кількості сертифікацій є важливим питанням для кар'єрного зростання. Для роботи на багатьох посадах, наприклад, пов'язаних з мережею або безпекою, роботодавці вимагають сертифікат для визначення рівня кваліфікації потенційних співробітників. Для тих, хто вже працює в сфері ІТ, наявність більш складних сертифікатів впливає на кар'єрне зростання фахівця. Однак є й інші випадки, коли досвід роботи з певною технологією знімає потребу в проходженні сертифікації, наприклад, це може бути діяльність, пов'язана з нескладними операціями, як-от: електронний набір тексту або оброблення документації. До такої категорії належать користувачі інформаційних систем, до яких належить чимала кількість співробітників організації [11].

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. У статті проаналізовано специфіку різних категорій фахівців, діяльність яких пов'язана з інформаційними технологіями, що є компонентом інформаційної системи будь-якої організації. Світ інформаційних технологій змінюється настільки швидко, що постійно виникають нові професії, а ті, що існували десятиліттями, поступово зникають. Усі представлені п'ять типів фахівців можуть бути користувачами інформаційних технологій і формувати додаткове уявлення про те, як упроваджувати нові інформаційні системи або керувати ними. Актуальними напрямками подальшого дослідження є пошуки шляхів інтеграції адаптивного й самостійно спрямованого навчання в процесі підготовки фахівців з інформаційних технологій, оскільки одним з пріоритетних стратегічних завдань сучасної освіти є розвиток творчих здібностей і саморозвиток особистості майбутніх фахівців, здатних не тільки реалізувати наявні технології, але й виходити за межі нормативної діяльності.

Реалії динамічного розвитку комп'ютерних і комунікаційних технологій потребують конкурентоспроможних фахівців з інформаційних технологій, здатних до сприйняття, генерування та практичної реалізації нових наукових ідей, розроблення та використання інновацій.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Базиль О. О. Тенденції та проблеми розвитку дистанційної освіти. Суми: СумДУ. Ч. III. 2008. С. 28–29.
2. Биков В. Ю. Мобільний простір і мобільно орієнтоване середовище інтернет-користувача: особливості модельного подання та освітнього

застосування. *Інформаційні технології в освіті*. № 17, 2013. С. 9–37. [Електронний ресурс]. Доступно: URL : http://ite.kspu.edu/webfm_send/736

3. Болюбаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник для слухачів закладів підвищення кваліфікації системи вищої освіти. К.: ВВП «КОМПАС», 1997. 64 с.

4. Зубик Л. В. Модель формування професійних компетентностей майбутніх ІТ-фахівців у процесі вивчення фахових дисциплін. *Науковий вісник МНУ ім. В. О. Сухомлинського*, № 1 (52), 2016. С. 83–89

5. Коровайченко Ю., Васильев А. Дистанційне навчання – це сучасно: перспективи розвитку дистанційного навчання на прикладі Сумського державного університету. *Газета «Освіта України»*. 2013. № 24 від 17.06.2013. С. 6. Режим доступу: URL : <http://www.mon.gov.ua/ua/comments/17415-distantsiynenavchannya--tse-suchasno.-gazeta-osvita-ukrayini--24-vid-17.06.2013>.

6. Лотюк Ю. Г. Комп'ютерно-орієнтована методична система навчання обчислювальної математики в педагогічному університеті: Дис. канд. пед. наук: 13.00.02. К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2004. 228 с.

7. Морозова Т. Ю. Взаємозв'язок освітніх програм ІТ-профіля та ІТ-професій (з міжнародного досвіду). [Електронний ресурс]. Доступно: URL : <http://apitu.org.ua/node/503>.

8. Наказ № 466 Міністерства освіти і науки України «Про затвердження положення про дистанційне навчання» від 25.04.2013. [Електронний ресурс] – Режим доступу: URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>.

9. Савченко О. О. Порівняльна характеристика сервісів для відеоконференцій. Суми: СумДУ, 2011. С. 43–44.

10. Співаковський О. В. Підготовка вчителя математики до використання комп'ютера у навчальному процесі. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 1999. № 2. С. 9–11.

11. Топузов О. М., Малихін О. В., Ярмольчук Т. М. Модель стратегії формування готовності майбутніх фахівців з інформаційних технологій до професійної діяльності. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2020. Том 77. № 3. С. 205–222.

12. Шовкопляс О. А. Моделювання навчального процесу вивчення економіко-математичних дисциплін з використанням комп'ютерних технологій. Суми: СумДУ, 2015. 53 с.

13. Khan B. *Managing E-Learning Strategies: Design, Delivery, Implementation and Evaluation*. Hershey, PA.: Information Science Publishing, 2005. 424 p.

REFERENCES

1. Bazyl', O. O. (2008). Tendentsiyi ta problemy rozvytku dystantsiynoyi osvity. [Trends and problems of distance education development]. Sumy: SumDU. S. 28–29. [in Ukrainian]
2. Bykov, V. Yu. (2013). Mobil'nyu prostir i mobil'no oriyentovane seredovyshche internet-korystuvacha: osoblyvosti model'noho podannya ta osvith'oho zastosuvannya. [Mobile space and mobile-oriented environment of the Internet user: features of model presentation and educational application] *Informatsiyni tekhnolohiyi v osviti*. URL : http://ite.kspu.edu/webfm_send/736 [in Ukrainian]
3. Bolyubash, Ya.Ya. (1997). Orhanizatsiya navchal'noho protsesu u vyshchyykh zakladakh osvity: Navch. posibnyk dlya slukhachiv zakladiv pidvyshchennya kvalifikatsiyi systemy vyshchoyi osvity. [Organization of the

educational process in higher education institutions]. K.: VVP «КОМПАС». 64 s. [in Ukrainian]

4. Zubyk, L. V. (2016). Model' formuvannya profesiynykh kompetentnostey maybutnikh IT-fakhivtsiv u protsesi vyvchennya fakhovykh dystsyplin. [Model of formation of professional competences of future IT specialists in the process of studying professional disciplines]. Naukovy visnyk MNU im. V. O. Sukhomlyns'koho. Mykolaiv. S. 83–89. [in Ukrainian]

5. Korovaychenko, Yu., Vasylyev A. (2013). Dystantsiye navchannya – tse suchasno: perspektyvy rozvytku dystantsiynoho navchannya na prykladi Sums'koho derzhavnogo universytetu. [Distance learning is modern: prospects for the development of distance learning based on the example of Sumy State University.] Hazeta «Osvita Ukrainy». Sumy. [in Ukrainian]

6. Lotyuk, Yu. H. (2004). Komp'yuterno-oriyentovana metodychna systema navchannya obchyslyval'noyi matematyky v pedahohichnomu universyteti: Dys. kand. ped. nauk: 13.00.02. [Computer-oriented methodical system of teaching computational mathematics at a pedagogical university]. K: NPU imeni M. P. Drahomanova. Kyiv. 228 s. [in Ukrainian]

7. Morozova, T. Yu. (2019). Vzayemozv'yazok osvitychivnykh program IT-profilya ta IT-profesiy (z mizhnarodnoho dosvidu). [Interrelation of educational programs of the IT profile and IT professions (from international experience)] [Elektronnyy resurs]. URL : <http://apitu.org.ua/node/503>. [in Ukrainian]

8. Nakaz № 466. (2013). Ministerstva osvity i nauky Ukrainy «Pro zatverdzhennya polozhennya pro dystantsiye navchannya» [Order No. 466 of the Ministry of Education and Science of Ukraine « On approval of regulations on distance learning»] [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>. [in Ukrainian]

9. Savchenko, O. O. (2011). Porivnyal'na kharakterystyka servisiv dlya videokonferentsiy. [Comparative characteristics of video conferencing services] Sumy: SumDU. S. 43–44. [in Ukrainian]

10. Spivakovskyy, O. V. (1999). Pidhotovka vchytelya matematyky do vykorystannya komp'yutera u navchal'nomu

protsesi. [Preparation of the mathematics teacher for the use of the computer in the educational process] Komp'yuter u shkoli ta sim'yi. № 2. S. 9–11. [in Ukrainian]

11. Topuzov, O.M., Malykhin, O. V., Yarmol'chuk, T. M. (2020). Model' stratehiyi formuvannya hotovnosti maybutnikh fakhivtsiv z informatsiynykh tekhnolohiy do profesiynoyi diyal'nosti. [A model of the strategy for forming the readiness of future information technology specialists for professional activity.] Informatsiyni tekhnolohiyi i zasoby navchannya. Tom 77. № 3. S. 205–222. [in Ukrainian]

12. Shovkoplyas, O. A. (2015). Modelyuvannya navchal'noho protsesu vyvchennya ekonomiko-matematychnykh dystsyplin z vykorystanniam komp'yuternykh tekhnolohiy. [Modeling the educational process of studying economic and mathematical disciplines using computer technologies]. Sumy: SumDU, 2015. 53 s. [in Ukrainian]

13. Khan, B. (2005). Managing E-Learning Strategies: Design, Delivery, Implementation and Evaluation. Hershey, PA.: Information Science Publishing, 424 p. [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

КАПІТАН Тетяна Анатоліївна – кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри германських мов, зарубіжної літератури та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: методика викладання іноземних мов у школі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

KAPITAN Tetiana Anatoliivna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Germanic languages, foreign literature and methods of their teaching, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: methodology of foreign language teaching in school.

Стаття надійшла до редакції 21.09.2023 р.

УДК 378.112

DOI: 10.36550/2415-7988-2023-1-211-150-156

КВАСНІЮК Владислав Вікторович –

аспірант кафедри педагогіки

Національного університету біоресурсів і

природокористування України

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-0251-6581>

e-mail: kvasniuk.vladyslav@ukr.net

ПРИНЦИПИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Процес інтеграції України у світове співтовариство вимагає професійної підготовки кожного члена суспільства лише на рівні світових стандартів. Однак перехід економіки на ринкову основу, її глобалізація призвели до соціального розшарування суспільства, зміни структури попиту ринку праці на різні професії, інформатизація всіх сфер життєдіяльності суспільства вимагає наявності інформаційної компетентності для кожної людини, незалежно від її професії, а демократизація формування ІКТ-компетентності майбутніх фахівців аграрних ЗВО виступає як цілеспрямована педагогічна діяльність, що включає відповідний зміст, комплекс методів та форм навчання та виховання, результатом реалізації яких є досягнення певного рівня професійних компетенцій та особистісного саморозвитку.

У статті розкриті принципи інформаційної компетентності студентів аграрних закладів вищої освіти, які спрямовані на підвищення якості навчання, системності професійної підготовки фахівців, формування їх готовності